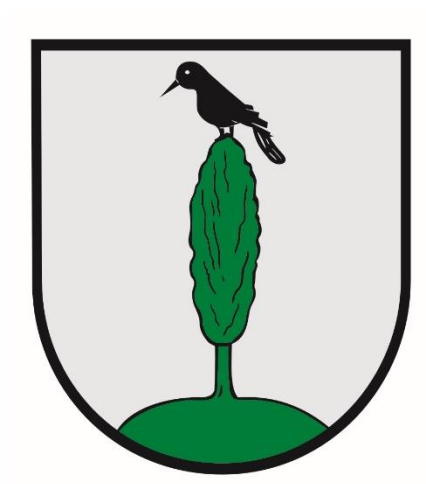

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Brekov
na roky 2019 – 2027

Obsah

Úvod	5
Analytická časť.....	8
História obce	8
Infraštruktúra	16
SWOT analýza	19
Strategická časť	22
Strategická vízia a strategický cieľ obce	24
Hierarchia rozvojových cieľov	27
Programová časť.....	29
Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí.....	30
Merateľné ukazovatele projektov	34
Realizačná časť	37
Akčný plán obce	37
Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PHSR a administratívna podpora	40
Návrh systému monitorovania a hodnotenia	43
Finančná časť.....	45
Indikatívny finančný plán	45
Model viaczdrojového financovania a finančný rámec.....	46
Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov	47
Zoznam informačných zdrojov	51

Identifikačné údaje o obci

Názov obce	Obec Brekov
Kraj	Prešovský kraj
Okres	Humenné
Adresa	Brekov 226, 066 01 Brekov
IČO	00322831
DIČ	2021232455
Rozloha	970 ha
Prvá písomná zmienka	rok 1314
Webová stránka obce	www.brekov.sk

Oficiálny erb obce Brekov

Zámer spracovania PHSR

Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Brekov na roky 2019 -2027
Forma spracovania	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Brekov na roky 2019 - 2027 (ďalej len „PHSR“) bude spracovaný v súlade s Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC. PHSR bude rešpektovať plánovacie a podporné dokumenty k metodike a postup tvorby navrhovaný metodikou. PHSR bude vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja a bude zohľadňovať ciele a priority ustanovené v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja. Dokument PHSR bude spracovaný za pomoci externých odborníkov na základe zmluvného vzťahu. Pri príprave a tvorbe dokumentu budú spolupracovať pracovníci samosprávy a iných inštitúcií pôsobiacich v obci, ako aj miestni obyvatelia.
Riadenie procesu spracovania	Za riadenie procesu spracovania PHSR obce Brekov na roky 2019 - 2027 bude zodpovedať riadiaci tím a vytvorená pracovná skupina. Do procesu spracovania bude zapojená verejnosť a miestne inštitúcie.
Obdobie spracovania	September - Október 2019
Financovanie spracovania	Spracovanie bude financované z rozpočtu obce. Financovanie zahŕňa: - náklady na externých odborníkov, ktorí zabezpečia analýzu vstupných dokumentov a štatistických údajov, budú poskytovať poradenské a konzultačné služby súvisiace s prípravou dokumentu, zabezpečia kompletne spracovanie PHSR v nasledovnej štruktúre – podľa aktuálne platnej metodiky: 1. Analytická časť 1.1. Analýza vnútorného prostredia 1.2. Analýza vonkajšieho prostredia 1.3. Zhodnotenie súčasného stavu územia 2. Strategická časť 3. Programová/plánovacia časť 4. Realizačná časť 5. Finančná časť 5.1. Indikatívny finančný plán PHSR 5.2. Finančná časť

Zoznam členov	- Ing. Radoslav Nemec
podieľajúcich na príprave	- Ing. Slávka Straková
dokumentu – riadiaci tím	- Marek Baník
	- Mgr. Ondrej Bartko
	- Daniel Porvažník
	- Slavomír Porvažník
	- Vojtech Potůček
	- Bc. Jana Šepeľová
	- Iveta Zolotová
	- Mgr. Martina Židziková
	- interný konzultant
	- externý projektový manažér

Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej len PHSR) je rozvojový dokument, ktorý sa spracováva na regionálnej aj miestnej úrovni v súlade so zákonom č.539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.. Zároveň vychádza z inštrukcií odporúčanej metodiky, určenej na spracovanie PHSR, ktorá bola vypracovaná Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je základným nástrojom obce a jej vedenia (zastupiteľstva obce), ktorým sa plánuje strategický rozvoj obce. PHSR je strategický programový dokument, ktorý obsahuje analýzu hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja, environmentálneho rozvoja, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb:

- odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov,
- zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja,
- zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja,
- zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, dobudovanie kanalizácie a vodovodu,
- komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia – prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov,
- rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta,
- rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce,

- predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podpora rovnosti príležitostí na trhu práce a podpora znevýhodnených komúní,
- zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu.

Predkladaný dokument nadväzuje na viaceré regionálne a národné strategické dokumenty. Je vyústením úzkej spolupráce vedenia obce, poslancov, miestnych obyvateľov a inštitúcií pôsobiacich v obci. Program rozvoja je dokumentom otvoreným a na základe výsledkov hodnotenia môže byť aktualizovaný a dopĺňaný. Spracovaním PHSR dáva obec najavo svoj záujem o svoju budúcnosť ako aj budúcnosť svojich obyvateľov, pričom v podobe dokumentu PHSR získava obec nástroj na aktívne riadenie rozvoja. Spracovaný PHSR je jedným zo základných princípov politiky Európskej únie – princíp programovania. PHSR oprávňuje obec uchádzať sa o finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov Európskej únie.

Jednotlivé fázy spracovania PHSR spočívali v zadaní si jednotlivých cieľov, harmonogramu, rozdelenia úloh medzi členov pracovnej skupiny, ktorí sa podieľali na príprave dokumentu, nasledoval zber údajov, koncepčných materiálov na miestnej úrovni, zároveň ako podklad poslúžili štatistické údaje z verejne dostupných zdrojov (Štatistický úrad Slovenskej republiky).

Zoznam členov pracovnej skupiny	
Gestor	Ing. Radoslav Nemec – starosta obce
Zástupca starostu	Ing. Slávka Straková
Poslanci obecného zastupiteľstva	Marek Baník Mgr. Ondrej Bartko Daniel Porvažník Slavomír Porvažník Vojtech Potůček Bc. Jana Šepeľová Iveta Zolotová Mgr. Martina Židziková
Externý odborník	Externý projektový manažér

Zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia

Dokument PHSR 2019 – 2027 nadväzuje na tieto strategické dokumenty:

Na miestnej úrovni:

- *Územný plán obce Brekov*

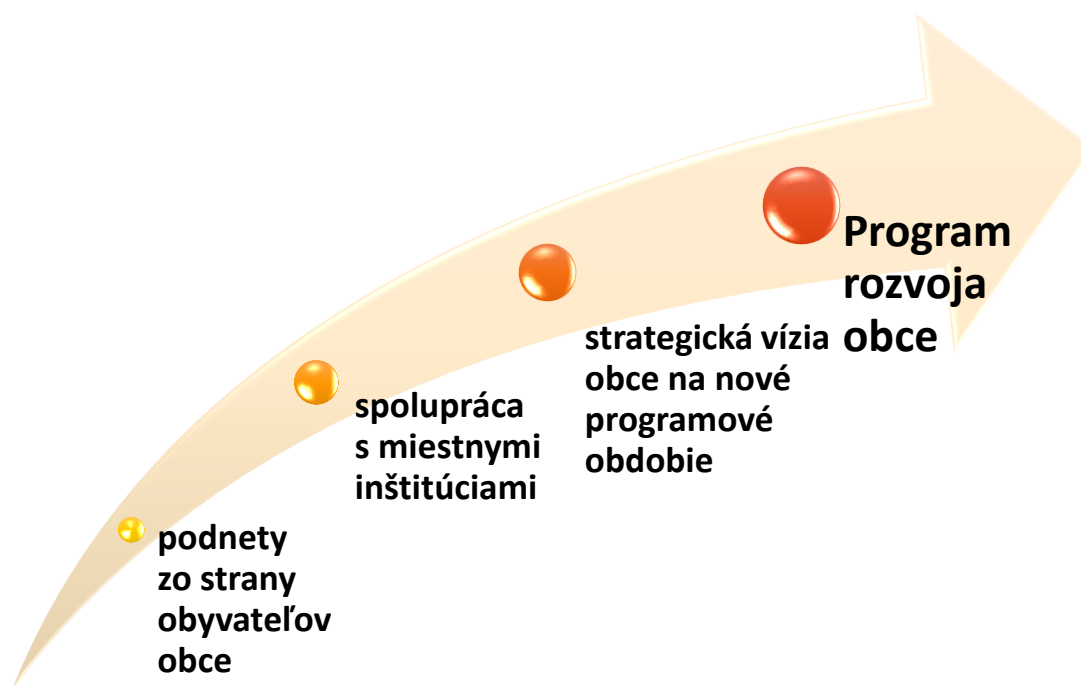
Na regionálnej úrovni:

- *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja v programovacom období 2014 - 2020*
- *Program rozvoja vidieka Prešovského samosprávneho kraja*
- *Územný plán VÚC Prešovského kraja*
- *Integrovaný regionálny operačný program pre PSK*
- *na programovacie obdobie 2014 – 2020*
- *Program energetického manažmentu Prešovského samosprávneho kraja*
- *Koncepcia odpadového hospodárstva mesta Prešov 2009 - 2015*
- *Rozvojový plán Slovensko - Východ*

Na národnej úrovni:

- *Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020*
- *Analýza rozvojového potenciálu regiónov SR a ich územných rozdielov s priemetom na koncentráciu EŠIF v Partnerskej do SR na roky 2014 – 2020*
- *Pozičný dokument Komisie k vypracovaniu Partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014 – 2020*
- *Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020*
- *Koncepcia štátnej bytovej politiky do roku 2020*
- *Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020*
- *Strategický plán rozvoja a údržby ciest II. a III. Triedy*
- *Stratégia protipovodňovej ochrany do roku 2020*
- *Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy*

Analytická časť

História obce

Najstarší nepriamy písomný doklad o obci Brekov je z roku 1307 a priamy doklad je z roku 1314. Zemepánmi Brekova boli od 14. storočia šľachtici Drugethovia. V roku 1600 malo sídlisko obce Brekov 12 poddanských domov, dom miestneho zemana, faru a kostol. V roku 1828 bolo v obci 77 domov a 580 obyvateľov. Súčasťou obce bol vodný mlyn a v chotári sa nachádzali aj vinice. História a život obce bol úzko spätý s históriou hradu Brekov. Zrúcaniny hradu stoja na holom kopci Ondavskej vrchoviny juhozápadne od Humenného v údolí Laborca nad obcou toho istého mena. Postavili ho v 13. storočí a patril do sústavy hradov na uhorsko-poľskej ceste. V prvej polovici 15. storočia zosilnili jeho opevnenia a krátko potom zohral významnú úlohu vo vnútropolitických zápasoch, najmä v roku 1466, keď sa pod jeho hradbami stretli v boji vojská kráľa Mateja Korvína a jeho odporcu, poľského kráľa Kazimíra IV. V rokoch 1484 - 1488 bol v rukách Zápoľských, ktorí hrad rozšírili a ďalej zdokonaľovali jeho opevnenie. V polovici 16. storočia sa jeho majiteľ František Kendy pridal k šľachtickej opozícii proti kráľovi Ferdinandovi Habsburskému, a preto kráľovské vojsko po dobytí roku 1558 hrad zbúralo. Neskorší majiteľ Mikuláš Drugeth ho však roku 1575 znovu opravil a obnovil. Roku 1644 napadli hrad povstalecké vojská Juraja Rákócziho a skoro celý ho opäť zničili. Čiastočná oprava obytných traktov mu iba nakrátko vrátila život, pretože vo vlnách protihabsburských stavovských povstaní na konci 17. storočia sa tento z neho definitívne vytratil. Od tých čias hrad pustol a dodnes sa z neho zachovali iba zvyšky múrov. Obec Brekov bola v minulosti začlenená do Zemplínskej župy, v súčasnosti administratívne patrí do okresu Humenné.

V roku 1715 mala obec 24 opustených a 9 obývaných domácností, v roku 1787 mala 68 domov a 592 obyvateľov, v roku 1828 mala 77 domov a 580 obyvateľov. Obyvatelia obce Brekov sa zaoberali predovšetkým poľnohospodárstvom, furmankou a pálením vápna. Koncom 19. storočia sa mnohí vysťahovali. Po roku 1918 zostali pri tradičných zamestnaniach, zhotovovali aj taška z kukuričného šúpolia a vyrábali košíky. V roku 1932 tu bol štrajk robotníkov v kameňolome. JRD bolo založené v roku 1959. V obci bola vápenka a kameňolom. Časť obyvateľov pracovala v Strážskom a Humennom.

Územie obce

Obec Brekov administratívne patrí do okresu Humenné a do Prešovského samosprávneho kraja. Obec sa nachádza na východnom Slovensku, od okresného mesta je vzdialená cca 6 km a od mesta Strážske cca 4 km. V blízkosti preteká rieka Laborec. Katastrálne územie obce Brekov má rozlohu 970 ha. Brekov leží v južnej časti Nízkych Beskýd v doline Laborca, vtekajúceho do Východoslovenskej nížiny. Nadmorská výška v strede obce je 145 m n. m. a v chotári 130-500 m n. m. Katastrálne územie obce Brekov susedí s katastrálnymi územiami obcí Závadka, Topoľovka, Hudcovce, Jasenov a mestami Strážske a Humenné. Zastavané územie obce rozdeľuje železnica a cesta I. triedy č. I/74 Brekov – Humenné, ktoré obec pretínajú v smere juhozápad – severovýchod.

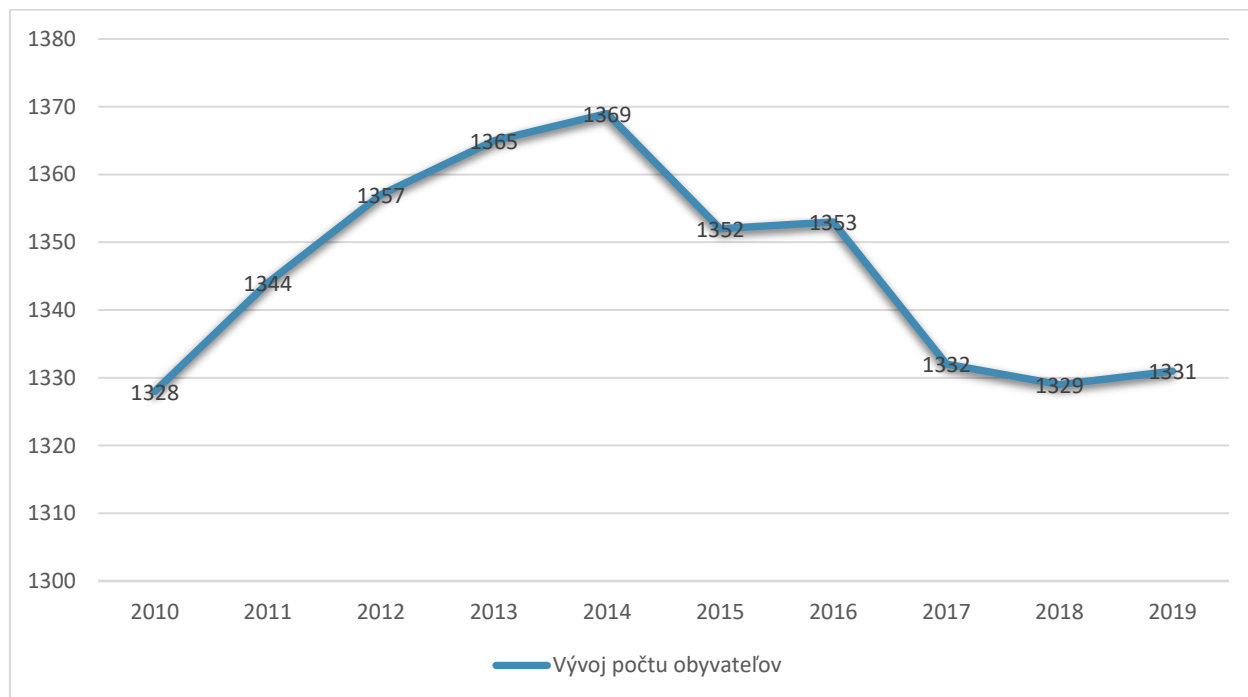
Obrázok 1 Grafické znázornenie polohy obce Brekov

Demografické údaje obce

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje niekoľko ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Štruktúra obyvateľstva je výsledkom základných demografických procesov reprodukcie, či už prirodzených (pôrodnosť, úmrtnosť) alebo mechanických (sťahovanie) a sú statickými charakteristikami populácie. Predstavujú základné fakty na podporu rozhodovania v súvislosti s rozvojom ľudskej spoločnosti. Je dôležité vymedziť demografické trendy a v rámci nich aj náboženskú, národnostnú a vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva. K základným demografickým ukazovateľom patrí aj dynamika obyvateľstva, ktorá sa vyjadruje prirodzeným a migračným pohybom. Tabuľka č. 1 uvádza vývoj počtu obyvateľov za posledných 10 rokov. V sledovanom období (2010 – 2019) počet obyvateľov vykazuje rastúci i klesajúci trend vývoja. Celkový počet obyvateľov obci k 31.12.2018 bol 1329.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
počet obyvateľov k 31.12.	1328	1344	1357	1365	1369	1352	1353	1332	1329	1331

Tabuľka 1 Vývoj počtu obyvateľov v obci v období od 2010 do 2019

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

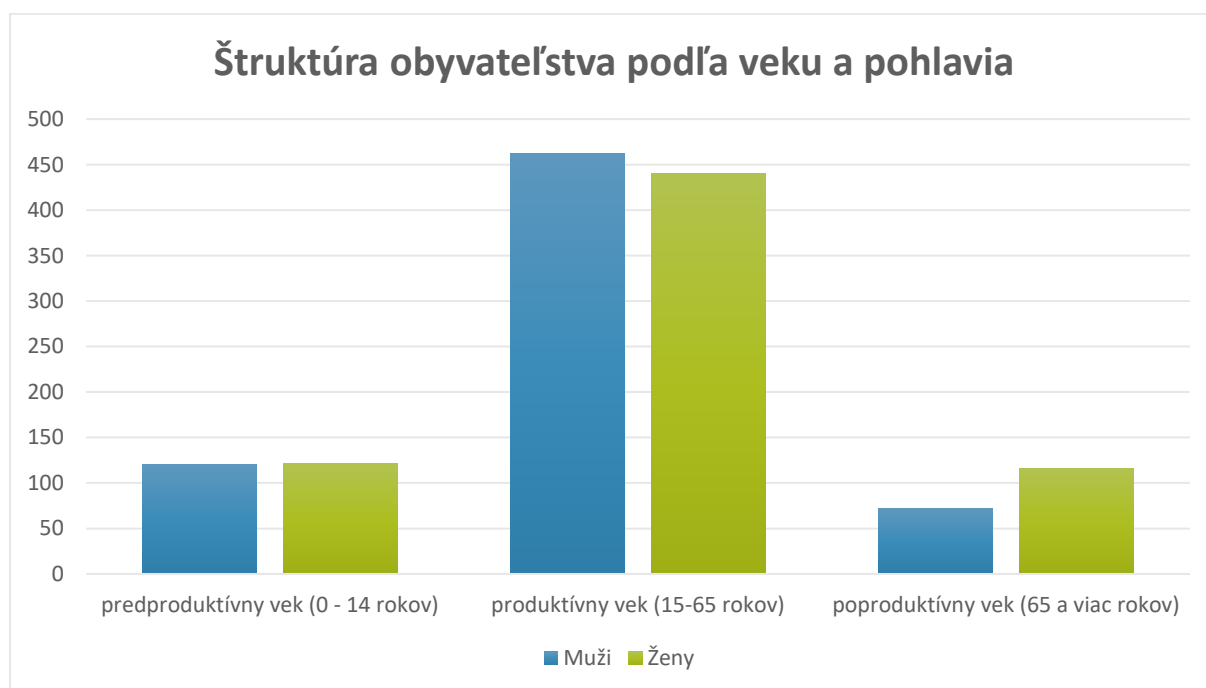
Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia

Dôležitou charakteristikou ľudských zdrojov je veková štruktúra obyvateľstva v kategóriách predproduktívny (0-14 rokov), produktívny (15-65 rokov) a poproduktívny vek (65 a viac rokov). Veková štruktúra je základným ukazovateľom pre posúdenie budúceho vývoja populácie. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku (15 -65 rokov) konkrétne 902 obyvateľov, najmenší podiel na obyvateľov pripadá v predproduktívnom veku a to 72 obyvateľov.

Tabuľka 2 Veková štruktúra obyvateľstva

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA	MUŽI	ŽENY	SPOLU
predproduktívny vek (0-14 rokov)	120	121	241
produktívny vek (15-65 rokov)	462	440	902
poproduktívny vek (65 a viac rokov)	72	116	188

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Podľa výsledkov sčítania môžeme obyvateľstvo hodnotiť aj z hľadiska národnostnej štruktúry. Z pohľadu národnostného zloženia výrazne prevláda slovenská národnosť, nakoľko 71,30 % obyvateľov sa hlási práve k tejto národnosti.

Tabuľka 3 Národnostná štruktúra obyvateľstva

NÁRODNOSŤ	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
slovenská	949	71,30
rómska	372	27,99
ostatná	10	0,75

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva rôznorodá. V obci má najväčšie zastúpenie rímskokatolícka cirkev (96,50 %). Ostatní obyvatelia obce sa hlásia k gréckokatolíckej cirkvi (0,90%), evanjelickej cirkvi augsburského vyznania (0,38%), pravoslávnej cirkvi (0,23%). U 0,30 % obyvateľstva nie je zistené náboženstvo a 1,95% obyvateľov je bez vierovyznania.

Tabuľka 4 Náboženská štruktúra obyvateľstva

NÁBOŽENSTVO	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
rímskokatolícka cirkev	1285	96,50
gréckokatolícka cirkev	12	0,90
evanjelická cirkev augsburského vyznania	3	0,38
pravoslávna cirkev	1	0,23
nezistené vyznanie/cirkev	4	0,30
bez vyznania	26	1,95

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva

Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

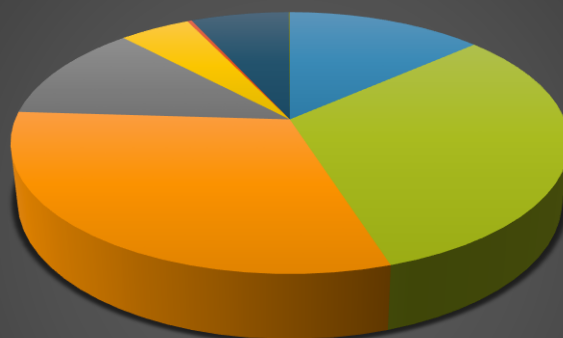
Úroveň vzdelania je výrazom sociálno-ekonomického statusu obyvateľstva, ktorú charakterizuje počet obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého stupňa vzdelania. Predmetné územie má vidiecky charakter, čo sa odráža aj vo vzdelanostnej úrovni obyvateľstva. Z toho dôvodu je nutné venovať tejto oblasti zvýšenú pozornosť. Výrazné postavenie má stredoškolské vzdelanie, percentuálne zastúpenie tejto skupiny obyvateľov je 79,34 % z celkového počtu. Podiel osôb s vysokoškolským vzdelaním je 6,84 %. Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne a odbornej kvalifikácie je jedným z dôležitých predpokladov ďalšieho rozvoja životnej úrovne obyvateľov.

Tabuľka 5 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

NAJVYŠŠIE DOSIAHNUTÉ VZDELANIE	POČET OBYTATEĽOV	PODIEL V %
základné	180	13,52
SOU bez maturity	420	31,56
SOU s maturitou	411	30,88
stredné odborné	160	12,02
gymnázium	65	4,88
vysokoškolské - 1. stupeň (bakalárske)	4	0,3
vysokoškolské - 2. stupeň (mag., inž., dokt.)	90	6,76
vysokoškolské - 3. stupeň (doktorandské)	1	0,08
CELKOM	1331	100

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

- základné
- SOU s maturitou
- gymnázium
- vysokoškolské - 2. stupeň (mag., inž., dokt.)
- SOU bez maturity
- stredné odborné
- vysokoškolské - 1. stupeň (bakalárske)
- vysokoškolské - 3. stupeň (doktorandské)

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Jednou zo základných sociálno-ekonomických klasifikácií triedenia obyvateľstva je ekonomická aktivita. Z tohto hľadiska možno obyvateľstvo rozdeliť na ekonomicky aktívne a neaktívne. Medzi demografické ukazovatele zaraďujeme aj zamestnanosť obyvateľstva. Na základe zmapovania zamestnanosti možno posúdiť, koľko obyvateľov v obci je ekonomicky aktívnych, koľko obyvateľov sa nachádza na materskej dovolenke, koľko je dôchodcov, koľko sa nachádza v obci nezamestnaných a pod.. Tabuľka č. 6 znázorňuje ekonomickú aktivitu obyvateľstva v obci.

Tabuľka 6 Ekonomická aktivita

EKONOMICKÁ AKTIVITA	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
Študent	270	20,29
zamestnanec	349	26,22
podnikateľ/živnostník	30	2,25
materská dovolenka	32	2,40
invalid	70	5,26
dôchodca	280	21,03
nezamestnaný	300	22,54

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Štruktúra domového a bytového fondu

Väčšina obyvateľov v obci Brekov býva v tradičných rodinných domoch. Celkový počet trvalo obývaných rodinných domov je 295. Rodinné domy sú v dobrom stave.

BYTOVÁ/DOMOVÁ ŠTRUKTÚRA	POČET
trvalo obývané rodinné domy	295
trvalo obývané bytové domy	3
neobývané domy/byty	26
Iné	25
CELKOM	349

Zdroj: vlastné spracovanie, obec

Štruktúra domového a bytového fondu

Infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia z oblasti administratívy a kultúry, športové zariadenia, školské, zdravotnícke a sociálne zariadenia. Občianska vybavenosť významnou mierou skvalitňuje život obce. Úroveň občianskej vybavenosti je ovplyvňovaná charakterom obce, veľkosťou obce, počtom jej obyvateľov a návštevníkov, ich potrebami. Nasledujúca tabuľka uvádza občiansku vybavenosť.

Sociálna infraštruktúra	ÁNO/ NIE
Obecný úrad	ÁNO
Kultúrny dom	ÁNO
Dom smútku	ÁNO
Cintorín	ÁNO
Kostol	ÁNO
Materská škola	ÁNO
Základná škola	ÁNO
Stredná škola	NIE
Školské ihrisko	ÁNO
Futbalové ihrisko	ÁNO
Telocvičňa	NIE
Kúpalisko (umelé, prírodné)	NIE
Denný stacionár	NIE
Komunitné centrum	NIE
Knižnica	ÁNO
Pošta	NIE
Hotely, motely, penzión	NIE
Turistické ubytovne	NIE
Pohostinstvo	ÁNO
Obchod, predajne	ÁNO
Požiarna zbrojnica	ÁNO
Zdravotné stredisko	NIE

V rámci administratívnych budov sa v obci nachádza obecný úrad. Predmetná budova je určená pre potreby obyvateľov a návštevníkov obce. V rámci kultúrno-spoločenského využitia je obyvateľom k dispozícii sála kultúrneho domu s kapacitou 200 osôb, ktorá je súčasťou obecného úradu. V obci sa organizujú rôzne významné kultúrno - spoločenské podujatia (Fašiangy, MDŽ, Deň matiek, Deň detí, Mesiac úcty k starším, Adventný veniec, Mikuláš, Silvester). Pravidelne usporadúvanie rôznych spoločenských podujatí pozitívne vplýva na sociálno-kultúrny rozvoj obce a na udržiavanie dobrých medziľudských vzťahov obyvateľov obce. Rozvoj spoločenského života v obci podporujú rôzne podujatia. V priestoroch kultúrneho domu je zriadená knižnica.

V obci Brekov je zriadený aj Dobrovoľný hasičský zbor obce. Činnosť DHZO spočíva v zásahoch pri živelných pohromách, požiaroch, v starostlivosti o hasičskú techniku, taktiež sa zúčastňujú na kultúrno-spoločenských akciách. Pre činnosť DHZO majú k dispozícii hasičskú zbrojnicu, ktorá sa nachádza v strede obce pri obecnom úrade.

Na území obce sa nachádza rímskokatolícky kostol sv. Michala Archanjela.

Zdravotnícke a sociálne zariadenia

V obci sa nenachádza zdravotnícke stredisko. Najbližšie zdravotné stredisko sa nachádza v okresnom meste Humenné (cca 6 km vzdialené od obci) a v meste Strážske (cca 3km vzdialené od obci). Na rovnakej úrovni je to aj v rámci sociálnych služieb, ktorých rozvoj je podmienený blízkosťou týchto miest, veľkosťou obce a počtom obyvateľom. Sociálne služby vyhľadávajú obyvatelia (najmä seniori) v meste Humenné a Strážske.

Školské zariadenia

Na území obce sa nachádzajú vzdelávacie inštitúcie (materská škola, základná škola). Materská škola so školskou kuchyňou a jedálňou poskytuje celodennú výchovnú starostlivosť deťom vo veku od troch do šesť rokov. Školopovinné deti navštevujú miestnu základnú školu (1. – 4. ročník). Základná a materská škola majú spoločný areál, kde sa nachádza športové ihrisko. Iné druhy školských zariadení sa na území obce nenachádzajú. Študenti stredných škôl tieto navštevujú v sídle okresu resp. v iných mestách kraja.

Športové zariadenia

Možnosti pre športové aktivity v obci sú limitované. V rámci športového využitia majú obyvatelia a návštevníci obce možnosť využívať futbalové ihrisko a školské ihrisko nachádzajúce sa v areáli základnej a materskej školy. Obec pravidelne organizuje športové podujatie (Futbalový turnaj o Pohár starostu obce). Obyvatelia obce majú k dispozícii aj fitness centrum.

Služby

Z hľadiska obchodných služieb sú v obci dostupné základné služby, ako napríklad predajňa potravín a miestne pohostinstvo. Vzdialenosť obce od mesta Humenné je cca 6 km a od mesta Strážske je cca 3 km. Ubytovacie služby sa na území obce neposkytujú. Vzhľadom na bezprostrednú blízkosť týchto miest, majú občania možnosť využívať rôzne chýbajúce služby práve v Humennom alebo Strážskom (zdravotnícke a služby sociálnej starostlivosti, širšia ponuka voľných pracovných miest, ubytovacie kapacity a pod.).

Potenciál rozvoja cestovného ruchu

Zaujímavosťou v obci Brekov sú kultúrne pamiatky. V katastrálnom území obce Brekov sa nachádzajú nasledovné objekty zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu:

- Brekovský hrad: Dominantou obce je Brekovský hrad. Ruiny stredovekého hradu, ktorý možno ľahko sledovať pri ceste medzi Strážskym a Humenným. Nachádza sa na západnom okraji Humenských vrchov – súčasť Vihorlatských vrchov, nad obcou Brekov v nadmorskej výške 280 m n. m. Bol vybudovaný v stredoveku ako strážny hrad spolu s inými blízkymi zemplínskymi hradmi Jasenov, Vinné, Čičava na hradnom kopci (280m n. m.). Chránil obchodnú cestu z Potisia do Haliče. Hrad Brekov bol v roku 1963 vyhlásený za kultúrnu pamiatku. Hradný areál je voľne prístupný pre návštevníkov.
- Mohylník: 5 mohýl patriacich ku skupine mohýl východoslovenskej kultúry zo sklonku neskorej doby kamenej.

Obec Brekov má vhodné podmienky pre letnú turistiku v atraktívnom prírodnom prostredí. Možnosti využitia miernejších terénov v okolitých lesoch sú široké. Pre pešiu turistiku na území obce slúžia aj turisticky neznačené chodníky po poľných a lesných cestách. Po hradom sa nachádza altánok. Na hrad z obce vedie turistická trasa. Cyklistická doprava v obci Brekov je využívaná za účelom dochádzky k objektom občianskeho vybavenia, do zamestnania a za účelom cykloturistiky.

Technická infraštruktúra

Nasledujúca tabuľka uvádza technickú infraštruktúru v obci.

Miestne komunikácie	Stav miestnych komunikácií je dobrý, niektoré úseky je potrebné zrekonštruovať a dobudovať.
Chodníky	Stav chodníkov je dobrý, v niektorých častiach obce chodníky absentujú.
Železničná stanica	V obci sa nachádza železničná stanica.
Autobusová zástavka	V obci sa nachádzajú 4 autobusové zastávky.
Vodovod	Obec má vybudovaný vodovod.
Kanalizácia	V obci nie je dobudovaná kanalizácia, je vo výstavbe.
Čistička odpadových vôd	V obci nie je dobudovaná ČOV, je vo výstavbe.
Rozvod plynu	Obec je plynofikovaná.
Zásobovanie teplom	Zdroje a zariadenia na výrobu tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Zásobovanie teplom v obci je riešené po jednotlivých objektoch samostatne.
El. vedenie	Obec je zásobovaná elektrickou energiou z distribučných trafostaníc.
Pokrytie mobilných operátorov	ÁNO
Optická sieť na pripojenie internetu	ÁNO
Forma pripojenia na Internet (modem, ADSL..)	WI-FI, modem, ADSL

SWOT analýza

Hospodárska oblasť	
Silné stránky	Slabé stránky
- obec má vybudovaný vodovod na 90 % - obec je plynofikovaná - dostupnosť internetu a káblovej televízie - dostupnosť mobilných sietí - obec je prístupná pravidelnou autobusovou dopravou - existencia železničnej dopravy	- nedobudovaná kanalizácia a ČOV - nedostatočná prevencia voči kriminalite a možným protispoločenským konaniam - nedostatočný kamerový systém - nevyhovujúci technický stav niektorých úsekov miestnych komunikácií a chodníkov

Príležitosti	Ohrozenia
- využitie čerpania štrukturálnych fondov EÚ - realizácia opatrení na zvýšenie bezpečnosti ako občanov, tak aj návštevníkov - dobudovanie miestnych komunikácií a chodníkov - vybudovanie cyklochodníkov - zlepšovanie podnikateľského prostredia - dobudovaním prvkov technickej infraštruktúry zabezpečiť ďalší rozvoj podnikateľských aktivít v obci	- zanedbávanie podpory štátu v oblasti malého a stredného podnikania - finančne náročná a pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry
Sociálna oblasť	
Silné stránky	Slabé stránky
- výhodná strategická poloha obce, blízkosť okresného mesta Humenné (cca 6 km) a mesta Strážske (cca 3 km) - materská a základná škola v obci - plne funkčná hasičská zbrojnica s technickým vybavením, s dobrovoľným hasičským zborom obce - vybudovaný dom smútku - dostatok voľnej pracovnej sily - ochota spolupráce miestneho obyvateľstva pri rozvoji obci - zachovalé a príťažlivé prírodné prostredie - ochota spolupráce miestneho obyvateľstva pri rozvoji obci	- absencia oddychových zón pre deti mládež, mladé rodiny, matky na materskej dovolenke a pre dôchodcov - absencia vhodných priestorov pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím - absencia športovísk, predovšetkým multifunkčného ihriska, outdoorového ihriska nízka úroveň športového vyžitia - sociálna izolácia obyvateľov z MRK - nižšia vzdelanostná úroveň obyvateľov zo sociálne znevýhodneného prostredia - nedostatok vlastných finančných zdrojov obce na financovanie rozvojových a investičných projektov - slabý záujem o veci verejné - nedostatok obecných pozemkov a ich roztrieštenosť
Príležitosti	Ohrozenia

• využitie čerpania štrukturálnych fondov EÚ • potenciál rozvoja cestovného ruchu (blízkosť Brekovského hradu) • záujem o integráciu rómskej komunity do života majoritnej spoločnosti • strategické postavenie obce • rozvoj športových a rekreačných aktivít s možnosťou využitia prírodného potenciálu územia • potencionálna spolupráca s okolitými obcami	• možný nárast sociálnej izolácie obyvateľov z MRK • predsudky a diskriminácia zo strany majoritného obyvateľstva • starnutie obyvateľstva • nedostatok finančných prostriedkov pre investičné zámery obce
Environmentálna oblasť	
Silné stránky	Slabé stránky
• zavedený systém triedeného zberu odpadov • prírodný potenciál na rozvoj vidieckeho, cestovného ruchu, pešej turistiky a cykloturistiky • pozitívny prístup miestnej samosprávy k zachovaniu prírodného dedičstva pre nasledujúce generácie	• slabá ekologická uvedomelosť občanov • nedostatočné separovanie a zhodnocovanie odpadov • nedostatočné využívanie prírodného potenciálu • nedostatočné využitie obnoviteľných zdrojov energie v prospech rozvoja obce
Príležitosti	Ohrozenia
• využitie čerpania štrukturálnych fondov EÚ • podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie • predchádzanie vzniku odpadov • zvýšenie zhodnocovania odpadov • zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce • realizácia opatrení smerujúcich k udržiavaniu kvality životného prostredia	• slabá osвета v oblasti ochrany životného prostredia • znečisťovanie životného prostredia nelegálnymi skládkami • nárast produkcie komunálneho odpadu

Strategická časť

Kapitola je zameraná na stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik. Určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Brekov na roky 2019 -2027 priamo nadväzuje na analytickú časť, ktorá cez popísané oblasti predstavuje komplexnú analýzu obce. Predkladaná časť PHSR sa zameriava na stratégiu rozvoja obce Brekov, so zohľadnením tvrdých dát (štatistický úrad, výstupy z dotazníkov), ale aj relevantných informácií získaných od miestnych aktérov, cez tzv. mäkké dáta (očakávania obyvateľov, samosprávy).

Vychádzajúc zo skúseností a relevantnej dokumentácie, ktorá stojí za vytvorením PHSR každej obce je pre definovanie obecnej rozvojovej stratégie nevyhnutné pochopiť aj prognostické varianty rozvoja územných celkov vyššej úrovne. Tie je potrebné zapracovať nielen z hľadiska strednodobého, ale aj dlhodobého horizontu. Tieto východiská prognózy budúceho vývoja sú prezentované v strategických dokumentoch národnej a nadnárodnej úrovne. Najvýznamnejší dokument predstavuje Stratégia Európa 2020, ktorá sa premieta aj do opatrení regionálnej politiky, podporujúcich rozvoj jednotlivých regiónov Slovenska. Ide o víziu európskeho sociálneho trhového hospodárstva v 21. storočí, definuje ciele, ktoré sa majú do roku 2020 naplniť pričom stanovuje ukazovatele na hodnotenie jednotlivých cieľov. Základom tejto stratégie sú tri vzájomne sa doplňujúce priority, ktoré je možné preniesť aj na lokálnu úroveň – úroveň obcí:

1. **Inteligentný rast** – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,
2. **Udržateľný rast** – podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje,
3. **Inkluzívny rast** – podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Pri spracovaní Strategickkej časti PHSR obce Brekov boli v plnej miere akceptované najvýznamnejšie rozvojové dokumenty týkajúce sa územia obce – Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014-2020, ako aj s Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (schválený uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014), Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja, Územný plán Prešovského samosprávneho kraja pričom kľúčovým dokumentom, ktorý vymedzuje rámec strategickkej časti je zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja:

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja definuje Program rozvoja obce nasledovne v § 8:

Program rozvoja obce

(1) Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

(2) Vypracovanie programu rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.

(3) Program rozvoja obce vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z

a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,

d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

(4) Aktualizácia programu rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby.

(5) Program rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

(6) Schválenie programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

Pôsobnosť obcí pri podpore regionálneho rozvoja zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja definuje nasledovne v § 12:

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja:

a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,

b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí, pravidelne ho monitoruje a každoročne do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení a zabezpečuje súlad programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,

- c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program rozvoja obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Súčasťou predloženej strategickej časti dokumentu je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja, a formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

Strategická vízia a strategický cieľ obce

Vízia predstavuje očakávaný stav, ktorý má obec zo strednodobého hľadiska dosiahnuť. Definuje rámec pre vymedzenie strategických cieľov a priorít na obdobie budúcich 7 – 10 rokov pričom popisuje aj postupy na ich dosiahnutie. Vízia obce Brekov predstavuje opis ideálneho stavu, ktorý si obyvatelia obce prajú dosiahnuť a aktívnym systematickým prístupom sa chcú blížiti k jej naplneniu.

Na základe komplexnej analýzy východiskového (súčasného) stavu obce, súboru kvalitatívnych a kvantitatívnych dát, analýzy silných a slabých stránok územia, identifikácii hlavných faktorov smerujúcich k rozvoju územia, pochopením väzieb územia, zohľadnením faktorov podporujúcich rast, resp. rozvoj územia, ako aj na základe funkcií, ktoré obec v súčasnosti plní, **strategická vízia** obce Brekov je formulovaná nasledovne:

„Obec Brekov je zdravou obcou - miestom s kvalitným prostredím pre život, pričom využíva svoje danosti na prospech trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja“

Naplnenie vízie vychádza z predpokladu naplnenia strategického cieľa obce, ktorý je možno zdefinovať nasledovne:

„Aktívnym cieľovo orientovaným prístupom na základe využitia vnútorného potenciálu obce a všetkých možností jej rozvoja neustále zvyšovať kvalitu života obyvateľov, tak aby sa obec stala atraktívnym a zdravým prostredím pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja obce“.

Stratégia rozvoja

Zámerom tejto časti programu je zdefinovať priority a opatrenia, ktoré s určitosťou povedú priamo k naplneniu stanovenej vízie, pričom tieto priority a návrhy nemusia spadať len do kompetencie obce. V tejto časti je dôležité ich explicitne vymedziť a pomenovať tak, aby ich bolo možné zapracovať do plánu plnenia. Pri opatreniach, ktoré nie sú priamo v kompetencii obce, je dôležité aby boli presne sformulované do takej podoby, v akej ich obec bude môcť začleniť do vyšších strategických zámerov napr. samosprávneho kraja.

Stratégia rozvoja obce Brekov vychádza z aktualizovanej Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a nadväzuje na Priority a ciele stratégie rozvoja Prešovského kraja, kde sa uvádza, že „Prešovský kraj je prevažne vidiecky, pomaly rastúci región SR, s dlhodobou nadpriemernou nezamestnanosťou, nízkym stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a konkurencieschopný, rozvíjajúci sa mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Poľskou republikou a Ukrajinou.“.

Naplnenie dlhodobej vízie a dosiahnutie strategického cieľa národnej stratégie je rozložené do piatich prioritných oblastí, ktoré by sa mali stať jej základnými piliermi realizácie. Základné prioritné oblasti sú vymedzené nasledovne:

Prioritná oblasť 1 : Veda, výskum a inovácie

Prioritná oblasť 2 : Ľudské zdroje

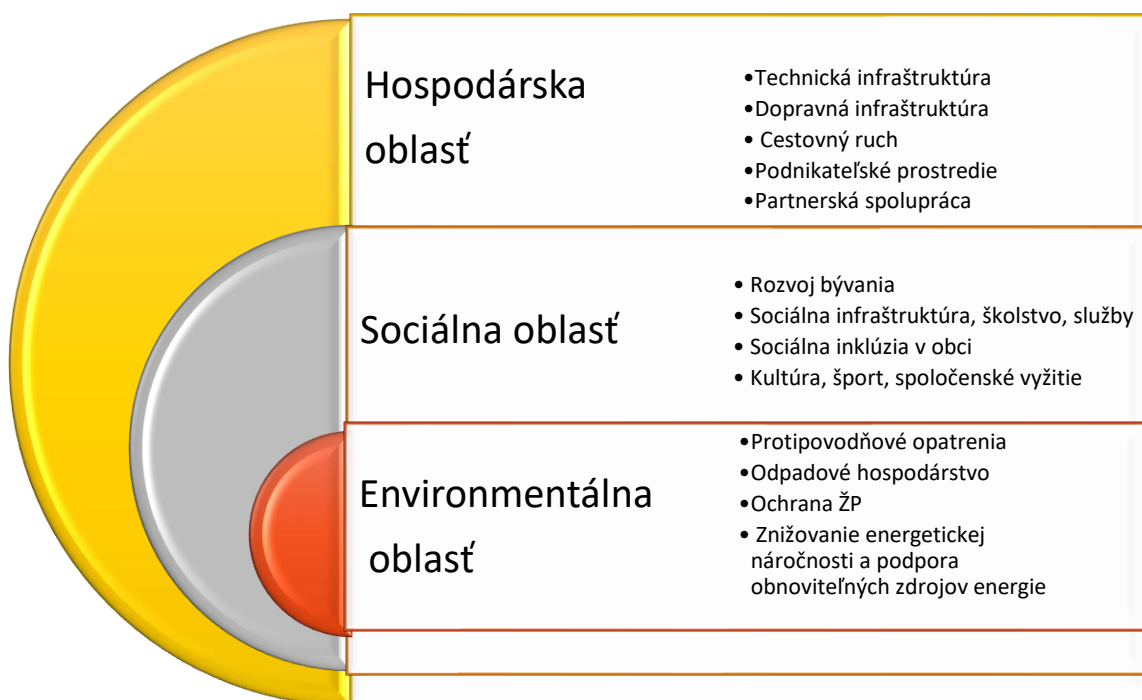
Prioritná oblasť 3 : Zamestnanosť

Prioritná oblasť 4 : Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie

Prioritná oblasť 5 : Životné prostredie - zmeny klímy, obnoviteľné energetické zdroje

Vyššie uvádzané prioritné oblasti Národnej stratégie regionálneho rozvoja je premietnutých do navrhovaných priorít v stratégii rozvoja obce, pričom sú prispôsobené podmienkam obecnej samosprávy tak, že PO 2,3,4 z Národnej stratégie RR sú v PHSR zjednotené do Prioritnej oblasti Hospodárska politika, PO 1,2 predstavuje v PHSR Prioritnú oblasť Sociálna politika a PO 5 predstavuje oblasť Environmentálna politika.

Pre naplnenie definovanej vízie si obec Brekov stanovila tri hlavné rozvojové oblasti a v rámci nich nasledovné priority:

Hospodárska oblasť - táto prioritná oblasť pozostáva z piatich priorít:

- technická infraštruktúra (dobudovanie a rekonštrukcia základnej technickej infraštruktúry - kanalizácia, ČOV, vodovod, verejné osvetlenie, kamerový systém, a pod.),
- dopravná infraštruktúra (dobudovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií – cesty, chodníky a pod.),
- cestovný ruch (výstavba cyklochodníkov a náučných chodníkov, prístupovej cesty k Brekovskému hradu),
- podnikateľské prostredie (podpora podnikania v obci, podpora miestnych podnikateľov v obci a pod.),
- partnerská spolupráca s inými subjektmi (spolupráca s okolitými obcami, spolupráca s miestnymi podnikateľmi a možnými investormi, vypracovanie spoločných rozvojových dokumentov s okolitými obcami a pod.).

Sociálna oblasť - prioritná oblasť pozostávajúca z štyroch rozvojových priorít:

- podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci (podpora individuálnej bytovej výstavby, zabezpečenie základnej infraštruktúry),
- sociálna inklúzia (zníženie sociálnej izolácie MRK - integrácia MRK do života v obci),
- podpora sociálnej infraštruktúry, školstva a služieb v obci (podpora budovania príp. rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti, podpora sociálnych služieb v obci, výstavba príp. rekonštrukcia kultúrnych zariadení, vytvorenie oddychových zón pre deti a mládež, mladé rodiny, matky na materskej dovolenke, dôchodcov,
- kultúra, šport, spoločenské vyžitie (rekonštrukcia a vybudovanie športovísk, podpora kultúrnych a športových podujatí v obci).

Environmentálna oblasť - tretia prioritná oblasť pozostáva zo štyroch rozvojových priorit:

- protipovodňové opatrenia (rekonštrukcia rigolov, regulácia),
- odpadové hospodárstvo (podpora separovaného zberu, kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu),
- ochrana životného prostredia (boj proti čiernym skládkam napríklad zavedením fotopascí, monitorovanie rizikových oblastí),
- znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov energie (zníženie energetickej náročnosti verejných budov, zavedenie obnoviteľných zdrojov energie.

Cez vyššie uvádzané definovanie priorit, ktoré sú následne v programovej časti dokumentu rozpracované do jednotlivých opatrení, tie zas do projektov, ktoré sú tvorené konkrétnymi aktivitami, bude obec naplňovať zadanú strategickú víziu rozvoja. Naplnenie strategického cieľa obce sa dosiahne cez naplnenie uvedených cieľov a k nim priradených opatrení:

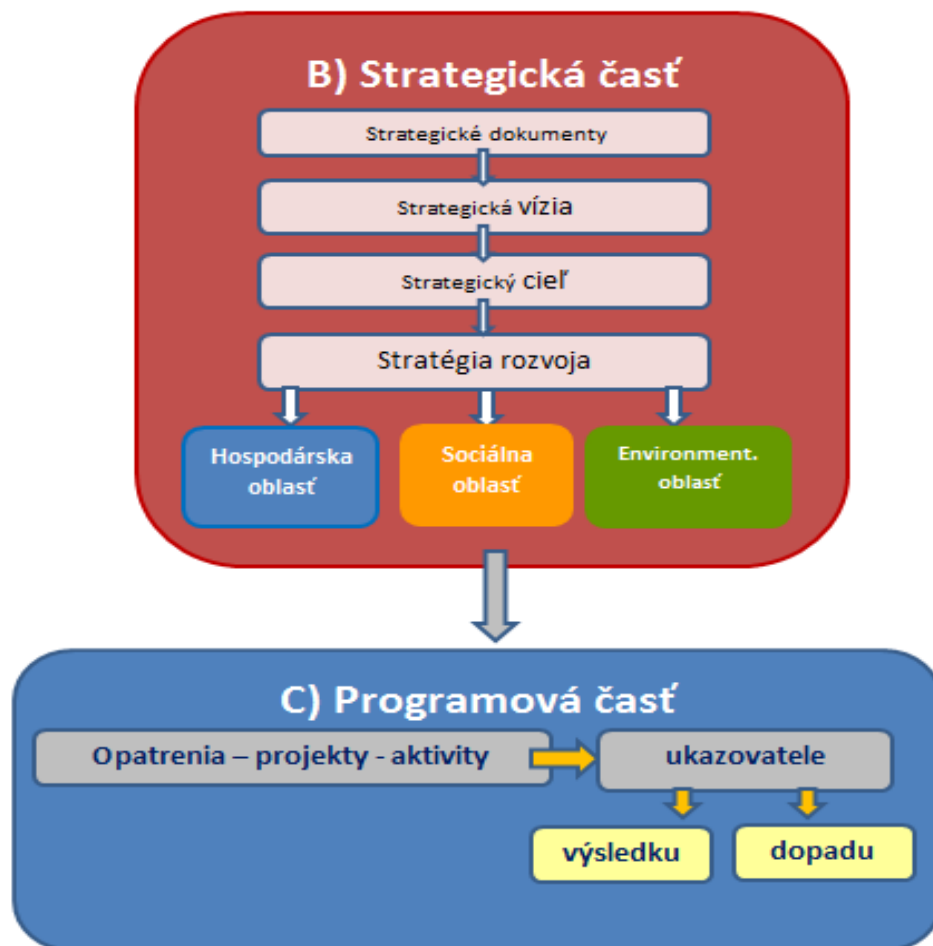
Hierarchia rozvojových cieľov

VÍZIA			
Obec Brekov je zdravou obcou - miestom s kvalitným prostredím pre život, pričom využíva svoje danosti na prospech trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja.			
STRATEGICKÝ CIEĽ			
Aktívnym cieľovo orientovaným prístupom na základe využitia vnútorného potenciálu obce a všetkých možností jej rozvoja neustále zvyšovať kvalitu života obyvateľov tak, aby sa obec stala atraktívnym a zdravým prostredím pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja.			
Prioritná oblasť	Hospodárska oblasť	Sociálna oblasť	Environmentálna oblasť
Globálny cieľ	<i>Rozširovať a naplňovať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry a podporovať miestne hospodárstvo.</i>	<i>Podpora skvalitnenia občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce a celkové zvýšenie kvality života v obci</i>	<i>Zaistenie kvalitného životného prostredia pre obyvateľov obce ako nevyhnutný predpoklad života v „zdravej obci“.</i>
Priority	• Technická infraštruktúra • Dopravná infraštruktúra • Cestovný ruch	• Rozvoj bývania • Sociálna infraštruktúra, školstvo, služby • Sociálna inklúzia v obci	• Protipovodňové opatrenia • Odpadové hospodárstvo • Ochrana ŽP

	• Podnikateľské prostredie • Partnerská spolupráca s inými subjektmi	• Kultúra, šport, spoločenské vyžitie	• Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov energie
Opatrenia	1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce 1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry 1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu 1.4 Podpora podnikateľov 1.5 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce	2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci 2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, školstva a služieb v obci 2.3 Podpora integrácie MRK v obci 2.4 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci	3.1 Prevencia pred povodňami 3.2 Podpora zhodnocovania odpadov 3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam 3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov energie

Programová časť

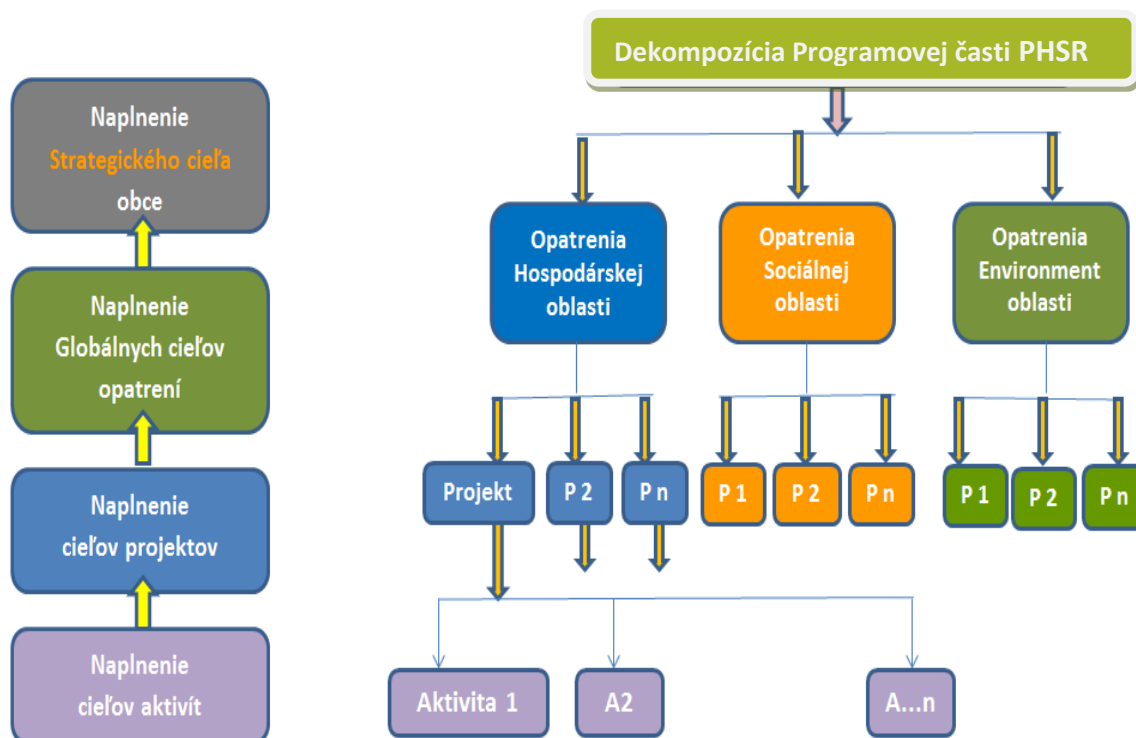
Programová časť PHSR vychádza zo strategickej časti a priamo nadväzuje na opatrenia vedúce k naplneniu stratégie rozvoja. Programová časť rozčleňuje opatrenia na čiastkové projekty a tie sú zas členené na konkrétne aktivity, ktorých naplnenie povedie k naplneniu cieľov jednotlivých projektov.

Pre každú z troch prioritných oblastí stratégie rozvoja bol vypracovaný súbor opatrení vedúcich k naplneniu cieľa prioritnej oblasti cez projekty, pričom najnižšia úroveň je reprezentovaná úrovňou aktivít.

Predložená programová časť sa zameriava na:

- opatrenia dekomponované na projekty, ktorých plnenie je zabezpečené prostredníctvom konkrétnych aktivít,
- súbor ukazovateľov - výsledku a dopadu s uvedením východiskovej a cieľovej hodnoty.

Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí

Konkrétne projekty a aktivity, ktoré obec plánuje v strednodobom horizonte realizovať, sú uvedené v nasledujúcom formulári. Aktivity, ktoré budú realizované formou projektového zámeru, sú uvedené ako Projekt. Jednotlivé činnosti, ktoré sa neplánujú realizovať formou projektového zámeru, sú v tabuľke uvedené ako Aktivita.

Vychádzajúc z Partnerskej dohody SR, kde sa na str. 38 uvádza, že „pre rozvoj obcí a miestny rozvoj je potrebné smerovať investície do drobnej infraštruktúry (rozvoj podnikania a vidieckeho cestovného ruchu), miestnych služieb, vytváranie podmienok pre komunitnú/podnikateľskú činnosť (využitie nevyužívaných objektov v obciach) a podporu miestnej zamestnanosti“, definovala **obec Brekov projektové zámery pre roky 2019 - 2027** spadajúce pod tri prioritné oblasti nasledovne:

Formulár P1: Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa prioritných oblastí

Prioritná oblasť 1: Hospodárska oblasť	
Globálny cieľ: Rozširovať a naplňovať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry a podporovať miestne hospodárstvo.	
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	
Projekt: Dobudovanie kanalizácie a vybudovanie ČOV	
Aktivity:	
Dobudovanie kanalizácie (nové vetvy, prípojky)	
Vybudovanie ČOV (v správe VVS, a. s.)	
Projekt: Dobudovanie verejného vodovodu	
Aktivity:	
Dobudovanie verejného vodovodu	
Projekt: Rozšírenie a doplnenie verejného osvetlenia	
Aktivity:	
Vybudovanie nových bodov verejného osvetlenia (stĺpov a rozvodov)	
Projekt: Vybudovanie optickej siete	
Aktivity:	
Inštalácia optického káblu	
Projekt: Vybudovanie kamerového systému	
Aktivity:	
Zakúpenie a inštalácia kamerového systému	
Projekt: Modernizácia obecného rozhlasu	
Aktivity:	
Modernizácia obecného rozhlasu	
Výmena káblov a inštalácia nových reproduktorov	
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry	
Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií	
Aktivity:	
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	
Výstavba miestnych komunikácií	
Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia chodníkov	
Aktivity:	
Rekonštrukcia chodníkov	
Vybudovanie chodníkov	
Projekt: Rekonštrukcia autobusových zastávok	
Aktivity:	
Rekonštrukcia autobusových zastávok	
Projekt: Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia	
Aktivity:	
Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia	
1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu	
Projekt: Výstavba cyklochodníkov a náučných chodníkov	
Aktivity:	
Vybudovanie náučného informačného chodníka pod Brekovským hradom	
Propagačná a marketingová činnosť zameraná na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci (vytvorenie propagačných materiálov o Brekovskom hrade)	
Zabezpečenie značenia, oddychových zón a odpočívadiel	

<i>Vybudovanie cyklochodníka a lávok pre peších a cyklistov</i>
• Projekt: Výstavba prístupovej cesty k Brekovskému hradu
Aktivity:
<i>Vybudovanie prístupovej cesty k Brekovskému hradu</i>
1.4 Podpora podnikateľov
• Projekt: Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci
Aktivity:
<i>Príprava priestorových a technických podmienok pre vznik nových služieb a rozvoj podnikateľských aktivít</i>
<i>Podpora miestnych podnikateľských subjektov</i>
1.5 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce
• Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce
Aktivity:
<i>Rozvoj spolupráce s inými subjektmi: obce, mestá, podnikatelia, investori</i>
<i>Zbieranie pozitívnych, inšpiratívnych skúseností a príkladov dobrej praxe z okolitých obcí (ako aj zo zahraničia) a ich následná aplikácia do života rozvoja našej</i>
<i>Vypracovanie spoločných rozvojových dokumentov s okolitými obcami</i>

Prioritná oblasť 2: Sociálna oblasť
Globálny cieľ: Podpora skvalitnenia občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce a celkové zvýšenie kvality života v obci
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci
• Projekt: Podpora individuálnej bytovej výstavby
Aktivity:
<i>Zabezpečenie základnej infraštruktúry (cesty, chodníky, kanalizácia, vodovod, elektrické pripojenie, osvetlenie, plynofikácia)</i>
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, školstva a služieb v obci
• Projekt: Komplexná rekonštrukcia obecného úradu
Aktivity:
<i>Rekonštrukcia objektu obecného úradu (zateplenie objektu obecného úradu, výmena okien, obnova interiéru a vybavenia, rekonštrukcia schodiska, sociálnych zariadení, modernizácia kotolne)</i>
• Projekt: Rekonštrukcia kultúrneho domu
Aktivity:
<i>Rekonštrukcia objektu kultúrneho domu (zateplenie objektu kultúrneho domu, rekonštrukcia osvetlenia, stropu, ozvučenia, obnova interiéru a vybavenia, obnova parkiet, rekonštrukcia kuchyne, modernizácia kotolne)</i>
• Projekt: Rekonštrukcia materskej školy
Aktivity:
<i>Rekonštrukcia kuchyne a jedálne materskej školy, modernizácia kotolne</i>
<i>Rekonštrukcia oplatenia</i>
• Projekt: Rekonštrukcia základnej školy
Aktivity:
<i>Rekonštrukcia objektu základnej školy (zateplenie ZŠ, modernizácia kotolne)</i>
• Projekt: Výstavba telocvične
Aktivity:
<i>Výstavba telocvične</i>

• Projekt: Rekonštrukcia a prístavba k hasičskej zbrojnici
Aktivity:
<i>Rozšírenie objektu požiarnej zbrojnice</i>
<i>Vybudovanie technického zázemia pre členov DHZ a DHZO</i>
• Projekt: Zriadenie denného stacionára
Aktivity:
<i>Zriadenie denného stacionára pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím</i>
• Projekt: Výstavba komunitného centra
Aktivity:
<i>Vybudovanie komunitného centra</i>
• Projekt: Rekonštrukcia domu smútku
Aktivity:
<i>Obnova fasády domu smútku, oprava strechy</i>
<i>Úprava okolia cintorína (oplotenie cintorína, osvetlenie cintorína)</i>
2.3 Podpora integrácie MRK v obci
• Projekt: Zriadenie miestnej občianskej poriadkovej služby
Aktivity:
<i>Zriadenie miestnej občianskej poriadkovej služby</i>
2.4 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci
• Projekt: Modernizácia futbalového ihriska
Aktivity:
<i>Modernizácia futbalového ihriska (rekonštrukcia šatní, sociálnych zariadení)</i>
• Projekt: Výstavba detského a outdoorového ihriska
Aktivity:
<i>Vybudovanie detského ihriska</i>
<i>Vybudovanie outdoorového ihriska</i>
• Projekt: Výstavba multifunkčného ihriska
Aktivity:
<i>Vybudovanie multifunkčného ihriska</i>
• Projekt: Podpora športových a kultúrnych podujatí
Aktivity:
<i>Podpora kultúrnych podujatí</i>
<i>Podpora športových podujatí</i>
• Projekt: Revitalizácia zelených plôch
Aktivity:
<i>Obnova a tvorba zelených verejných priestranstiev a oddychových zón v zastavanej časti obce (pri obecnom úrade, v okolí Brekovského hradu, v priestore „Potok“, „Hušták“)</i>
<i>Osadenie lavičiek a prvkov drobnej architektúry</i>
Prioritná oblasť 3:Environmentálna oblasť
Globálny cieľ: Zaistenie kvalitného životného prostredia pre obyvateľov obce ako nevyhnutný predpoklad života v „zdravej obci“.
3.1 Prevencia pred povodňami
• Projekt: Rekonštrukcia rigolov
Aktivity:
<i>Rekonštrukcia jestvujúcich rigolov</i>

Projekt: Protipovodňové opatrenia
Aktivity:
<i>Regulácia miestneho potoka</i>
<i>Vyčistenie potoka</i>
<i>Vodozádržné opatrenia v lese</i>
3.2 Podpora zhodnocovania odpadov
Projekt: Výstavba zberného dvora
Aktivity:
<i>Vybudovanie zberného dvora</i>
<i>Zabezpečenie potrebnej techniky a vozidiel na zber a separáciu odpadov</i>
Projekt: Výstavba kompostoviska
Aktivity:
<i>Zriadenie lokálneho kompostoviska v obci</i>
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam a dodržiavanie čistoty v obci
Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí
Aktivity:
<i>Zakúpenie a inštalovanie fotopascí</i>
<i>Monitorovanie oblasti</i>
<i>Kontrola dodržiavania čistoty a poriadku na verejných priestranstvách</i>
3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov
Projekt: Znižovanie energetickej náročnosti a podpora energetickej sebestačnosti obce a jej obyvateľov
Aktivity:
<i>Zníženie energetickej náročnosti verejných budov</i>
<i>Zavedenie obnoviteľných zdrojov energie</i>

Merateľné ukazovatele projektov

Súčasťou programovej časti je definovanie hodnôt ukazovateľov projektu, ktoré boli samosprávou vytýčené pre každý pripravovaný projekt. Základné členenie merateľných ukazovateľov je nasledovné:

- **Ukazovatele výstupu** označujú hmatateľné produkty, bezprostredne dosiahnuté realizáciou jednej alebo viacerých aktivít, často vyjadrené v merateľných fyzických alebo peňažných jednotkách. Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, vyprodukované, zriadené, zrealizované.
- **Ukazovateľ výsledku** je hmatateľným produktom projektu a býva objektívne overiteľným ukazovateľom cieľa projektu. Východiskovou hodnotou je absolútna hodnota výsledku ku dňu začiatku realizácie aktivít projektu stanovená ako 0 a plánovanou hodnotou bude absolútna hodnota dosiahnutá realizáciou projektu ku dňu ukončenia realizácie aktivít projektu. Medzi výstupom a výsledkom je logická väzba.
- **Ukazovateľ dopadu** vyjadruje dlhodobý efekt projektu a budú merané v horizonte niekoľkých rokov po ukončení realizácie aktivít projektu. Východiskovou hodnotou je tak ako aj pri ukazovateľoch výsledku absolútna hodnota dopadu v roku ukončenia realizácie aktivít projektu a plánovanou hodnotou bude absolútna hodnota, dosiahnutá za obdobie 5 bežných rokov po ukončení realizácie aktivít projektu. Ukazovatele dopadu predstavujú dôsledok zrealizovaných aktivít projektu.

Pre projekty uvádzané v rámci predkladaného PHSR obce Brekov budú sledované ukazovatele:

- ukazovatele výsledku,
- ukazovatele dopadu,
- ukazovatele výstupu.

Formulár P2: Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHSR

Typ ukazovateľa	Názov ukazovateľa	Informačný odkaz	Merná jednotka	Cieľová hodnota
				2027
Prioritná oblasť 1: Hospodárska oblasť				
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce				
Dopad	Počet obyvateľov pripojených na kanalizáciu	obec	počet	1350
Dopad	Počet kanalizačných prípojk	obec	počet	320
Dopad	Počet obyvateľov pripojených na vodovod	obec	počet	1350
Výsledok	Nové body verejného osvetlenia	obec	počet	50
Dopad	Počet obyvateľov využívajúcich optické pripojenie	obec	počet	1350
Výsledok	Počet bezpečnostných kamier v obci	obec	počet	15
Výstup	Rozšírený/ zrekonštruovaný obecný rozhlas	obec	počet	1
Výstup	Počet reproduktorov	obec	počet	50
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry				
Výstup	Zrekonštruované cesty	obec	m	4100
Výstup	Novovybudované cesty	obec	m	500
Výstup	Zrekonštruované chodníky	obec	m	3000
Výstup	Novovybudované chodníky	obec	m	3700
Výstup	Zrekonštruované autobusové zastávky	obec	počet	4
1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu				
Výstup	Náučný chodník	obec	počet	1
Výstup	Cyklochodník	obec	m	5000
Výstup	Prístupová cesta k hradu	obec	m	500
1.4 Podpora podnikateľov				
Dopad	Podporení podnikateľa	obec	počet	10
1.5 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce				
Dopad	Schválené projekty cezhraničnej spolupráce	obec	počet	2
Dopad	Nová partnerská spolupráca s obcami	obec	počet	2
Dopad	Spolupráca obce s podnikateľskými subjektami	obec	počet	3

Prioritná oblasť 2: Sociálna oblasť				
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci				
Dopad	Počet novovzniknutých domov	obec	počet	20
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, školstva, služieb a bezpečnosti v obci				
Výsledok	Zrekonštruovaný obecný úrad	obec	počet	1
Výsledok	Zrekonštruovaný kultúrny dom	obec	počet	1
Výsledok	Zrekonštruovaná materská škola	obec	počet	1
Výsledok	Zrekonštruovaná základná škola	obec	počet	1
Výsledok	Vybudovaná telocvičňa	obec	počet	1
Výsledok	Zrekonštruovaná požiarna zbrojnica	obec	počet	1
Výstup	Zriadený denný stacionár	obec	počet	1
Výstup	Vybudované komunitné centrum	obec	počet	1
Výsledok	Zrekonštruovaný dom smútku	obec	počet	1
2.3 Podpora integrácie MRK v obci				
Dopad	Počet členov MOPS	obec	počet	2
2.4 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského využitia v obci				
Výsledok	Zmodernizované futbalové ihrisko	obec	počet	1
Výstup	Detské/outdoorové ihrisko	obec	počet	2
Výstup	Multifunkčné ihrisko	obec	počet	1
Výsledok	Počet podporených/zrealizovaných kultúrnych podujatí	obec	počet	10
Výsledok	Počet vytvorených „zón oddychu“	obec	počet	4
Prioritná oblasť 3: Environmentálna oblasť				
3.1 Prevencia pred povodňami				
Výsledok	Zrekonštruované rigoly	obec	m	1500
Dopad	Dĺžka regulovaného toku	obec	m	600
3.2 Podpora zhodnocovania odpadov				
Výstup	Zberný dvor	obec	počet	1
Výstup	Lokálne kompostovisko	obec	počet	1
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam				
Výsledok	Zakúpené fotopasce	obec	počet	6
3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov energie				
Výsledok	Počet verejných budov (zníženie energetickej náročnosti)	obec	počet	3

Realizačná časť

Realizačná časť sa venuje postupom inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia programu rozvoja obce, systému monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecnému a časovému harmonogramu realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Osnova realizačnej časti PHSR obce Brekov je nasledovná:

- **Akčný plán obce**
- **Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PHSR a administratívna podpora**
- **Komunikačná stratégia obce**
- **Návrh systému monitorovania a hodnotenia**

Akčný plán obce

Akčný plán vyplýva zo stratégie, tvorí jej kľúčovú časť a bude realizovaný prostredníctvom konkrétnych, vopred zadefinovaných projektov a aktivít. Jeho náplňou sú predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, pričom uvádza konkrétnu inštitúciu zodpovednú za ich naplnenie. Nevyhnutnou súčasťou akčného plánu sú vždy predpokladané zdroje financovania.

Akčný plán 2019 - 2027				
Opatrenie, aktivita	Termín	Zodpovedná inštitúcia	Financovanie (€)	Ukazovateľ výstupu
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce				
Projekt: Dobudovanie kanalizácie a vybudovanie ČOV	2020-2021	obec	750 000	Formulár P2*
Projekt: Dobudovanie verejného vodovodu	2020-2025	obec	50 000	Formulár P2*
Projekt: Rozšírenie a doplnenie verejného osvetlenia	2021-2023	obec	20 000	Formulár P2*
Projekt: Vybudovanie optickej siete	2019-2021	obec	20 000	Formulár P2*
Projekt: Vybudovanie kamerového systému	2019-2020	obec	30 000	Formulár P2*
Projekt: Modernizácia obecného rozhlasu	2021-2023	obec	20 000	Formulár P2*
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry				
Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií	2020-2027	obec	500 000	Formulár P2*
Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia chodníkov	2020-2027	obec	400 000	Formulár P2*
Projekt: Rekonštrukcia autobusových zastávok	2019-2020	obec	15 000	Formulár P2*
Projekt: Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia	2020-2023	obec	30 000	Formulár P2*
1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu				
Projekt: Výstavba cyklo-chodníkov a náučných chodníkov	2021-2027	obec	200 000	Formulár P2*
Projekt: Výstavba prístupovej cesty k Brekovskému hradu	2020-2022	obec	50 000	Formulár P2*
1.4 Podpora podnikateľov				
Projekt: Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	2019-2027	obec	30 000	Formulár P2*
1.5 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce				
Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce	2019-2027	obec	30 000	Formulár P2*
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci				
Projekt: Podpora individuálnej bytovej výstavby	2019-2027	obec	100 000	Formulár P2*
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, školstva a služieb v obci				
Projekt: Komplexná rekonštrukcia obecného úradu	2019-2022	obec	300 000	Formulár P2*
Projekt: Rekonštrukcia kultúrneho domu	2019-2022	obec	400 000	Formulár P2*
Projekt: Rekonštrukcia materskej školy	2024-2025	obec	100 000	Formulár P2*

Projekt: Rekonštrukcia základnej školy	2022-2023	obec	150 000	Formulár P2*
Projekt: Výstavba telocvične	2026 - 2027	obec	250 000	Formulár P2*
Projekt: Rekonštrukcia a prístavba k hasičskej zbrojnici	2019-2020	obec	35 000	Formulár P2*
Projekt: Zriadenie denného stacionára	2022-2023	obec	30 000	Formulár P2*
Projekt: Výstavba komunitného centra	2025-2027	obec	300 000	Formulár P2*
Projekt: Rekonštrukcia domu smútku	2023-2025	obec	15 000	Formulár P2*
2.3 Podpora integrácie MRK v obci				
Projekt: Zriadenie miestnej občianskej poriadkovej služby	2020-2027	obec	40 000	Formulár P2*
2.4 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci				
Projekt: Modernizácia futbalového ihriska	2020-2026	obec	100 000	Formulár P2*
Projekt: Výstavba detského a outdoorového ihriska	2020-2021	obec	20 000	Formulár P2*
Projekt: Výstavba multifunkčného ihriska	2021-2022	obec	40 000	Formulár P2*
Projekt: Podpora športových a kultúrnych podujatí	2019-2027	obec	30 000	Formulár P2*
Projekt: Revitalizácia zelených plôch	2020-2027	obec	30 000	Formulár P2*
3.1 Prevencia pred povodňami				
Projekt: Rekonštrukcia rigolov	2022-2026	obec	25 000	Formulár P2*
Projekt: Protipovodňové opatrenia	2020-2026	obec	300 000	Formulár P2*
3.2 Podpora zhodnocovania odpadov				
Projekt: Výstavba zberného dvora	2024-2025	obec	40 000	Formulár P2*
Projekt: Výstavba kompostoviska	2020	obec	30 000	Formulár P2*
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam a dodržiavanie čistoty v obci				
Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí	2020	obec	6 000	Formulár P2*
3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov energie				
Projekt: Znižovanie energetickej náročnosti a podpora energetickej sebestačnosti obce a jej obyvateľov	2019-2027	obec	500 000	Formulár P2*

* *Finálne hodnoty ukazovateľov priradené pre jednotlivé opatrenia (projekty, aktivity) sú uvedené vo Formulári P2 - Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHSR*

Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PHSR a administratívna podpora

Hlavnými spoluriešiteľmi (z pohľadu PHSR - partnermi) sú najmä miestni aktéri – obyvatelia obce Brekov. V procese prípravy PHSR sa zameralo na získanie názorov občanov obce na rôzne témy týkajúce sa života v obci. V procese záverečného spracovania PHSR spolu s poslancami a zamestnancami obecného úradu sa aktívne pristupovalo k prerokovaniu finálneho návrhu PHSR obce s dôrazom na definovanie strategickej časti dokumentu.

Inštitucionálne zabezpečenie

Strategická časť dokumentu ponúka prierezový prehľad o pripravovaných projektoch a aktivitách obce v období 2019 -2027. Široký rámec navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať zodpovednú prípravu obce, nielen čo sa týka zostavenia odborných tímov, ktoré budú zabezpečovať vecnú náplň projektov, ale aj silnú administratívnu podporu tzv. realizačný tím, ktorý bude zložený zo zamestnancov obecného úradu a podpory z externého, odborného prostredia.

Jedným z dôvodov, prečo sa bude organizačnej podpore projektov na začiatku implementačného obdobia 2019 - 2027 venovať zvýšená pozornosť, je náročnosť týchto projektov. Administratívne zaťaženie spojené s projektovou dokumentáciou, verejným obstarávaním a následným nákupom, počet riešiteľov, ktorí dosiahnuté výsledky v rámci svojich aktivít podávajú ďalej, rešpektujúc prepojenie na výsledky iných aktivít v projekte či ďalších riešiteľov, kladie enormné nároky na koordináciu, ktorá v istých momentoch môže zlyhávať a veľakrát vyúsťuje do nemalých problémov a tie potom majú vplyv na celkový harmonogram realizácie projektu. S ohľadom na predchádzajúce skúsenosti obce a poddimenzovanie ľudských kapacít na obecnom úrade bude potrebné **spolupracovať s externými poradcami, odborníkmi**, pričom realizácia projektov bude vždy rozdelená do parciálnych cieľov, ktoré budú reprezentované mini projektmi s vlastnými postupmi a cieľmi tak, aby táto vhodne zvolená organizačná podpora dokázala sprehľadniť celý proces projektového riadenia a viesť realizačný a odborný tím efektívnou cestou bez plytvania času, financiami a ďalšími zdrojmi.

Riadiacim orgánom PHSR na úrovni obce bude **obecné zastupiteľstvo**. Výkonným orgánom PHSR na úrovni obce bude **starosta**, ktorého kompetencie a zodpovednosti z pohľadu projektového riadenia budú obsahovať hlavne zodpovednosť za systém riadenia PHSR - systém čerpania dotácií, využívania úverových zdrojov a účinne, efektívne a hospodárne čerpanie štrukturálnych fondov. Výkonnou zložkou sú aj pracovníci obecného úradu či tzv. projektoví zamestnanci na dobu určitú – zamestnaní podľa potrieb konkrétneho projektu na obdobie trvania projektu.

Funkciu kontrolného orgánu obce zabezpečí **hlavný kontrolór obce** prípadne príslušné **komisie vytvorené podľa potreby jednotlivých rozvojových zámerov**.

Do realizácie jednotlivých opatrení a aktivít budú podľa potreby a relevantnosti zapájané aj ďalšie subjekty – obyvatelia obce, podnikatelia, mimovládne organizácie ako aj partneri na úrovni mikroregiónu, regiónu či VÚC.

Realizácia naplánovaných projektov obce v období 2019 – 2027 si bude vyžadovať systematickosť na všetkých úrovniach a zložkách projektového riadenia.

Úlohou inštitucionálneho zabezpečenia PHSR bude zaistiť koordinovaný postup pri efektívnom, hospodárnom a účinnom spôsobe riadenia projektových zámerov:

- optimálne rozloženie zdrojov,
- efektívne a oprávnené čerpanie finančných prostriedkov,
- zabránenie duplicite vykonávaných činností, odstránenie nepokrytých činností, a zabránenie prelínaniu zdrojov,
- koordinovaný prístup v rozdelení úloh v území,
- zabezpečenie priamych informačných tokov,
- prijímanie okamžitých nápravných opatrení.

Zároveň, obec si kladie za cieľ, zohľadňovať pripomienky a názory poslancov, zamestnancov obecného úradu, partnerov a verejnosti, preto je dokument PHSR obce **živým dokumentom**, ktorý do budúcnosti ráta s možnými aktualizáciami.

Obecné zastupiteľstvo, ktoré schvaľuje celý dokument PHSR a raz ročne vyhodnocuje jeho plnenie, bude zároveň zodpovedné za schválenie nutného spolufinancovania projektov v procese ich prípravy. Rovnako bude obecné zastupiteľstvo schvaľovacím orgánom pre vypracované hodnotiace a monitorovacie správy, ktoré bude obec ako prijímateľ dotácie v stanovených termínoch predkladať poskytovateľovi dotácie.

Komunikačná stratégia obce

Tak ako v každej oblasti života obce, aj pri rozvoji komunikácie je potrebné zohľadňovať reálne potreby občanov a možnosti samosprávy. Komunikačná stratégia obce Brekov vychádza zo skutočnosti, že kvalita poskytovaných informácií bude mať vplyv na spokojnosť jej občanov, a že úlohou samosprávy je zabezpečiť **vzájomnú komunikáciu s občanmi**, to znamená, že okrem poskytovania aktuálnych informácií a zabezpečenia ich dostupnosti pre občanov, je potrebné zaistiť aj spätnú väzbu verejnosti.

Z pohľadu miesta, kde komunikácia v samospráve prebieha, hovoríme o dvoch formách komunikácie:

- interná komunikácia – vo vnútri samosprávy,
- externá komunikácia – na území obce a mimo nej.

Hlavné cieľové skupiny v komunikácii obce sú:

- interná komunikácia - zamestnanci obecného úradu a poslanci obecného úradu,
- externá komunikácia- občania obce, spolupracujúci podnikatelia, návštevníci, zamestnanci okolitých obecných úradov.

Samospráva využíva viacero komunikačných prostriedkov:

- prioritne je pre komunikáciu s občanmi určená **webová stránka obce**, ktorá zabezpečuje okamžitú dostupnosť informácií,
- vzhľadom na počet obyvateľov obce je možné využívať aj **priamu - osobnú komunikáciu**,
- ďalším prostriedkom poskytovania informácií je **úradná tabuľa** umiestnená pred obecným úradom či **obecný rozhlas**,
- prostredníctvom **obecných novín**,
- poslednou formou komunikácie je priama **účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva**.

Zo skúseností obce možno konštatovať, že mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľov obce dávajú prednosť komunikácii prostredníctvom web stránky, pričom staršie vekové kategórie preferujú priamu komunikáciu či prijímanie informácií prostredníctvom obecného rozhlasu.

Publicita projektov obce

Podľa pokynov poskytovateľov dotácií, či nimi vydávaných Manuálov pre Informovanie a publicitu, je obec zodpovedná za zabezpečenie informovania odbornej a širokej verejnosti o nenávratnej finančnej pomoci poskytnutej z fondov EÚ. Publicita si podľa typu investície (projektu) bude vyžadovať rôzne spôsoby realizácie. Obec má povinnosť zabezpečiť, aby informácie o poskytnutej podpore boli odovzdávané všetkým zapojeným stranám. Dôraz sa kladie na čo najširšiu publicitu, ktorej zrealizovanie potom musí obec adekvátne zdokladovať. Pri realizácii jednotlivých projektov bude obec na komunikáciu – v závislosti od typu projektu a veľkosti investície - využívať tieto formy publicity:

- Veľkoplošnú reklamnú tabuľu (počas realizácie projektu)
- Trvalo vysvetľujúci informačnú tabuľu (spravidla po ukončení projektu)
- Informačné plagáty, bulletiny
- Prostredníctvom obecného rozhlasu
- Propagačné a informačné predmety
- Informačné materiály a dokumenty - pri organizácii konferencií, kurzov, workshopov bude informácia o podpore projektov uvádzaná na všetkých pozvánkach, prezenčných listinách a pod.

Prostredníctvom uvádzanej komunikačnej stratégie bude počas obdobia realizácie PHSR 2019 - 2027 prebiehať komunikácia s obyvateľmi s cieľom naplniť zadané očakávania obyvateľov o rozvoji obce.

Návrh systému monitorovania a hodnotenia

Monitorovanie je pre účely predloženého PHSR chápaný ako systematický proces zberu, triedenia, vyhodnocovania a uchovávaní relevantných informácií celého projektového tímu (realizačného aj odborného) o vecnom a finančnom plnení aktivít PHSR. **Cieľom monitorovania nebude len porovnanie dosiahnutého stavu s plánovaným stavom, ale aj celkový priebeh naplňania stanoveného časového harmonogramu a zadaných výstupov.**

Plnenie systému monitorovania a hodnotenia v praxi

Obec bude raz ročne zbierať, vyhodnocovať a spracovávať návrhy, doplnenia a pripomienky poslancov, zamestnancov obecného úradu, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Po spracovaní získaných informácií do jednotnej podoby bude obecnému zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok a návrh na zapracovanie aktualizácií prípadne doplnení.

Monitorovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce bude nadväzovať na Formulár P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu a bude vykonávaný priebežne počas celého trvania PHSR jednak na úrovni obce a zároveň na základe podmienok učených poskytovateľom dotácie, ktorý určí presnú formu monitorovania (formulár), periodicitu predkladania správ, rozsah a zameranie. **Výstupom monitorovania PHSR na úrovni obce bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorej súčasťou budú monitorovacie správy schválené riadiacimi orgánmi jednotlivých OP pre daný rok.** Aj napriek popísanej postupnosti krokov systému monitorovania a hodnotenia niekedy sa všetky procesy a aktivity nezrealizujú so 100% úspešnosťou tak, ako bolo pôvodne naplánované. Vzniknuté zmeny bude preto nutné, čo najrýchlejšie účinne popísať, presadiť a adresne uložiť konkrétnemu pracovníkovi s určením termínu realizácie. Aby sa tieto zmeny mohli realizovať, obec zaistí, aby systém, ktorý využíva pre riadenie a implementáciu projektov bol otvorený takýmto úpravám a umožňoval zapracovanie zmien okamžite, bez zbytočných odkladov a neefektívneho plytvania času a nákladov.

Zodpovednosti za jednotlivé typy projektov resp. predkladanie monitorovacích správ nie je možné adresne zadať v tejto chvíli konkrétnemu pracovníkovi. Budú určené v čase prípravy najneskôr však v čase schválenia konkrétneho projektu. Pre tento účel s cieľom eliminovať možné pochybenia bude pre zodpovedných pracovníkov vytvorená pracovná náplň s presným vymedzením ich zodpovedností a kompetencií, ktoré vyplývajú zo zmluvy s poskytovateľom dotácie a ním určených postupov a podmienok pre hodnotenie a monitorovanie projektov.

Vyššie uvedenými bodmi nie je dotknutá povinnosť štatutárneho zástupcu obce alebo obecných orgánov ich hlavnej zodpovednosti za všetky správne, aktuálne a úplné skutočnosti uvádzané v monitorovacích správach.

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2019 – 2027		
<i>Typ hodnotenia</i>	<i>Vykonať prvýkrát</i>	<i>Dôvod vykonania/periodicita</i>
Strategické hodnotenie	Najskôr v roku 2027	Podľa rozhodnutia obce ako koordinátora PHSR prípadne identifikácii spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	V súlade s plánom pre predkladanie monitorovacích správ, minimálne 1 x ročne	Kontrola – porovnanie dosiahnutého stavu s plánovaným stavom (čas a zdroje – finančné, materiálové, ľudské)
Tematické hodnotenie časti PHSR	V roku 2021 (ak relevantné)	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	Ak nutné (podľa potreby)	Pri závažnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	Ihneď po identifikácii potreby	Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

Finančná časť

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Osnova kapitoly je nasledovná:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Indikatívny finančný plán

Všetky sumy uvádzané v tomto dokumente pre plánované projekty sú uvádzané hrubým odhadom. Dôvodom je nielen dlhší časový horizont, na ktorý sú tieto prostriedky plánované, ale fakt, že bez spracovania projektovej dokumentácie je nemožné vyčíslieť presnú sumu pre konkrétny projekt. Pre projekt, kde je to možné, obec zabezpečí financovanie v rámci bežnej prevádzky samosprávy, pri náročnejších projektoch sa ráta s hlavným finančným krytím z mimorozpočtových prostriedkov obce, pričom obec ráta s nutným spolufinancovaním, pri projektoch, kde je to relevantné.

Zoznam zdrojov, aj tých potenciálnych, ktorými je možné zabezpečiť finančné krytie projektov obce sú hlavne:

- vlastné zdroje,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- financovanie z národných projektov,
- rozpočet samosprávneho kraja,
- EŠIF (európske štrukturálne a investičné fondy),
- sponzorské dary (podnikatelia či súkromné osoby),
- bankový úver.

Celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej doby platnosti schváleného PHSR je Indikatívny rozpočet – sumarizácia.

Formulár 1 Indikatívny rozpočet – sumarizácia

	Rok									Spolu (EUR)
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
Hospodárska oblasť	35 833,33	555 833,30	575 238,10	193 571,40	176 904,80	156 071,40	156 071,40	147 738,10	147 738,10	2 145 000
Sociálna oblasť	206 944,40	239 980,20	242 480,20	322 480,20	132 480,20	92 480,16	156 071,40	262 480,20	248 194,40	1 940 000
Environmentálna oblasť	55 555,56	134 412,70	98 412,70	103 412,70	103 412,70	123 412,70	123 412,70	103 412,70	55 555,56	901 000
SPOLU (EUR)	298 333,3	930 226,20	916 131	619 464,30	412 797,60	371 964,30	471 964,30	513 631	451 488,10	4 986 000

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Model viaczdrojového financovania a finančný rámec

Predložená Intervenčná matica predstavuje hrubý odhad objemu finančných zdrojov potrebných na realizáciu stanovených projektových zámerov. Definitívna výška investícií bude známa až po vypracovaní projektovej dokumentácie pre konkrétny projektový zámer pri zohľadnení výsledku verejného obstarávania.

Formulár F2: Model viaczdrojového financovania - intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie (EUR)		
Opatrenie	Predpokladané celkové náklady	Predpokladané zdroje financovania
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	890 000,00	Obec/fondy/dotácie/iné
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry	945 000,00	Obec/fondy/dotácie/iné
1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu	250 000,00	Obec/dotácie/iné
1.4 Podpora podnikateľov	30 000,00	Obec/dotácie/iné

1.5 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce	30 000,00	Obec/fondy/dotácie/iné
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci	100 000,00	Obec/fondy/dotácie/iné
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, školstva a služieb v obci	1 580 000,00	Obec/fondy/dotácie/iné
2.3 Podpora integrácie MRK v obci	40 000,00	Obec/fondy/iné
2.4 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského využitia v obci	220 000,00	Obec/fondy/dotácie/iné
3.1 Prevencia pred povodňami	325 000,00	Obec/fondy/dotácie/iné
3.2 Podpora zhodnocovania odpadov	70 000,00	Obec/fondy/dotácie/iné
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam a dodržiavanie čistoty v obci	6000,00	Obec/dotácie/iné
3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov energie	500 000,00	Obec/fondy/dotácie/iné

Finančný rámec na realizáciu PHSR

Finančný rámec na realizáciu PHSR ako detailný prehľad finančných nárokov jednotlivých projektových zámerov, je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PHSR na celé jeho obdobie.

Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov

Pre transparentný a nespochybniteľný výber projektov a stanovenie priorít pri ich financovaní, bola vypracovaná tabuľka pre výber projektov, ktorá je súčasťou finančnej časti. **Hodnotiacim kritériom s najvyššou váhou je nielen výsledok projektu, ale aj jeho dopad – prínos pre rozvoj obce z pohľadu trvalo udržateľného rozvoja.**

Formulár F3: Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium (podmienky pre zaradenie do úrovne dôležitosti)	Projekt/Aktivita
1	Najvyššia priorita	- projekty zamerané na okamžité riešenie náhlych havarijných situácií, prírodných katastrof alebo mimoriadnych situácií - projekty, ktorých plnenie je pre obec povinné (usmernenie na úrovni SR alebo EÚ, projekty plynúce zo zmeny legislatívy)	
2	Vysoká Priorita	- projekty na predchádzanie dôsledkov prírodných katastrof alebo mimoriadnych situácií - projekty smerujúce k rozvoju obce, ktorých financovanie je možné realizovať zo zdrojov obce - projekty smerujúce k rozvoju obce, ktorých financovanie je možné získať zo zdrojov EÚ - projekty, ktorých realizáciu považujú obyvatelia obce za nevyhnutnú (silná podpora miestnych obyvateľov) - projekty, ktorých plnenie je možné zaradiť pod Všeobecne záväzné nariadenia obce - projekty zamerané na rozvoj cestovného ruchu v obci	Projekt: Dobudovanie kanalizácie a vybudovanie ČOV Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia chodníkov Projekt: Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia Projekt: Výstavba cyklochodníkov a náučných chodníkov Projekt: Výstavba prístupovej cesty k Brekovskému hradu Projekt: Komplexná rekonštrukcia obecného úradu Projekt: Rekonštrukcia kultúrneho domu Projekt: Rekonštrukcia a prístavba k hasičskej zbrojnice Projekt: Rekonštrukcia rigolov Projekt: Protipovodňové opatrenia Projekt: Znižovanie energetickej náročnosti a podpora energetickej sebestačnosti obce a jej obyvateľov

3	Stredná priorita	- projekty, ktoré robia obec príťažlivejšou, zaujímavejšou v očiach obyvateľov, návštevníkov - projekty, ktoré sú pre obec, vhodné a podporujú rozvoj obce - projekty, na ktoré je možné získať financovanie z mimorozpočtových zdrojov a sú v súlade so rozvojovým smerovaním obce	Projekt: Dobudovanie verejného vodovodu Projekt: Rozšírenie a doplnenie verejného osvetlenia Projekt: Vybudovanie kamerového systému Projekt: Modernizácia obecného rozhlasu Projekt: Rekonštrukcia autobusových zastávok Projekt: Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce Projekt: Podpora individuálnej bytovej výstavby Projekt: Rekonštrukcia materskej školy Projekt: Rekonštrukcia základnej školy Projekt: Výstavba telocvične Projekt: Zriadenie denného stacionára Projekt: Výstavba komunitného centra Projekt: Rekonštrukcia domu smútku Projekt: Zriadenie miestnej občianskej poriadkovej služby Projekt: Modernizácia futbalového ihriska Projekt: Výstavba detského a outdoorového ihriska Projekt: Výstavba multifunkčného ihriska Projekt: Podpora športových a kultúrnych podujatí Projekt: Revitalizácia zelených plôch Projekt: Výstavba kompostoviska Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí
---	---------------------	---	---

4	Nízka priorita	- projekty, ktorých prínos pre rozvoj obce je minimálny - projekty bez silnej podpory obyvateľov obce - projekty na základe nepresne zadaných projektových úvah bez jasného cieľa	Projekt: Vybudovanie optickej siete Projekt: Výstavba zberného dvora
---	----------------	---	---

Na základe vyššie uvádzanej tabuľky, ktorá stanovuje kritéria pre výber projektov obce Brekov, sa v nasledujúcom programovom období plánuje zrealizovať celkovo 36 projektov, pričom 12 projektov má vysokú prioritu, 22 projektov bude realizovaných ako projekty so strednou prioritou a 2 projekt s nízkou prioritou. Tabuľka je však iba rámcovým prehľadom pripravovaných projektov a je otvorená ďalším úpravám a doplneniam. Približuje projektové zámery obce, avšak finálna verzia predkladaných projektov bude vždy závislá na finančných možnostiach obce, podmienok konkrétnych výziev a pokynov poskytovateľov.

Zoznam informačných zdrojov

Strategické a koncepčné dokumenty

1. Územný plán obce Brekov
2. Metodika pre vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC
3. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja v programovacom období 2014 - 2020
4. Program rozvoja vidieka Prešovského samosprávneho kraja
5. Územný plán VÚC Prešovského kraja
6. Integrovaný regionálny operačný program pre PSK
7. na programovacie obdobie 2014 – 2020
8. Program energetického manažmentu Prešovského samosprávneho kraja
9. Rozvojový plán Slovensko - Východ
10. Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020
11. Analýza rozvojového potenciálu regiónov SR a ich územných rozdielov s priemetom na koncentráciu EŠIF v Partnerskej do SR na roky 2014 – 2020
12. Pozičný dokument Komisie k vypracovaniu Partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014 – 2020
13. Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020
14. Koncepcia štátnej bytovej politiky do roku 2020
15. Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020
16. Strategický plán rozvoja a údržby ciest II. a III. Triedy
17. Stratégia protipovodňovej ochrany do roku 2020

Zákony

1. Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Internetové zdroje

1. Oficiálna stránka obce – www.brekov.sk
2. Internetový portál Štatistického úradu Slovenskej republiky - slovak.statistics.sk